

Obsah

Předmluva	11
Úvodní pokyny	13
I. Obvazový materiál a jednoduché obvazy (M. Rozsypalová)	14
Druhy obvazového materiálu	14
Tkaniny	14
Vlákniny	16
Látky ztužující obvazy	16
Postříkové sprayové obvazy	17
Obvazy z umělé hmoty	18
Dlahy a dýhy	18
Pomůcky z mulu a vaty používané při ošetřování nemocných	19
Pomůcky z hydrofilového mulu	19
Pomůcky z obvazové vaty	23
Pomůcky z buničité vaty	24
Jednoduché obvazy	25
Výběr obvazového materiálu	26
Sátkové obvazy	27
Náplastové obvazy	33
Prakové obvazy	34
Obinadlové obvazy	35
Obvazy z trikotového úpletu	44
II. Lůžko pro nemocné a jeho úprava (M. Rozsypalová).	46
Typ lůžka	46
Základní vybavení lůžka pro dospělé nemocné	47
Lůžka pro kojence, batolata a děti do 10 let	49
Základní vybavení lůžek kojenců a menších dětí	50
Umístění lůžka v pokoji	51
Význam dobře upraveného lůžka	52
Úprava prázdného lůžka	53
Úprava lůžka kojenců a batolat	56
Pomůcky doplňující lůžko	57
Pomůcky sloužící k úpravě polohy	57

Pomůcky usnadňující nemocnému pohyb na lůžku	58
Pomůcky snižující tlak na jednotlivé části těla	60
Pomůcky k zajištění bezpečnosti nemocného	62
Pomůcky, které zpříjemňují pobyt nemocného na lůžku	62
Pomůcky k dorozumění nemocného se sestrou	63
Změny poloh nemocného na lůžku	64
Posunování nemocného	66
Obracení nemocného	66
Přenášení nemocného	68
Úprava lůžka s nemocným	71
Úprava lůžka pro nově přijatého nemocného	74
III. Hygienická péče o nemocné (M. Rozsypalová)	75
Čistota osobního a ložního prádla	75
Hygienické vyprazdňování nemocných	76
Podložní misky	76
Močové láhve	77
Pojízdný klozet	77
Péče o osobní hygienu nemocných	78
Péče o dutinu ústní	78
Ranní mytí nemocných	81
Omývání genitálu	83
Úprava nehtů	84
Česání	84
Večerní mytí	85
Celková koupel	85
Prevence proleženin a opruzenin	87
Mytí vlasů	90
Odvšivování	94
Vážení nemocných	95
IV. Podávání jídla nemocným (M. Rozsypalová)	97
Úprava podávaného jídla	98
Postup při podávání jídla	99
Krmění nemocných s vyústěním žaludku	101
Příprava čajů	102
Odstranění zbytků jídla a mytí nádobí	102
V. Péče o pomůcky (M. Staňková)	104
Příprava dezinfekčních roztoků	104
Gumové předměty	105
Skleněné předměty	107
Smaltované předměty	108
Dřevěné předměty	109
Předměty z plastických hmot	109
Příprava materiálu ke sterilizaci	109
Injekční stříkačky a jehly	109
Nástroje	110
Gumové rukavice, gumové roušky	112
Prádlo	112
Převazový materiál	113
VI. Aplikace tepla a chladu (E. Haladová)	115
Tepllo	115

Chlad	116
Aplikace tepla	117
Světloléčba	117
Teplé suché procedury	117
Teplé vlhké procedury	118
Aplikace chladu	119
Oblklady	119
Teplé oblklady	120
Chladné oblklady	120
Dráždivé oblklady	120
Celkový zábal	121
VII. Sledování fyziologických funkcí (M. Rozsypalová)	124
Měření tělesné teploty	124
Teplotní křivky	129
Měření tepu	134
Měření počtu dechů	136
Měření krevního tlaku	138
VIII. Orientační zkoušky moči (M. Rozsypalová)	140
Sběr moči	140
Technika měření množství moči a specifické hustoty moči	141
Zkoušky moči	142
Zkouška kyselosti moči	142
Zkoušky moči na přítomnost cukru	142
Zkoušky moči na přítomnost bílkoviny	143
Zkoušky moči na přítomnost žlučových barviv	144
Zkouška moči na přítomnost krve	145
Zkouška moči na přítomnost acetonu	145
IX. Vyprazdňování nemocných (M. Rozsypalová)	146
Odchod stolice	146
Klyzma	147
Digitální vybavení stolice	152
Odchod moči	153
Cévkování	153
Druhý cévek	154
Cévkování ženy	156
Asistence při cévkování muže	159
Zavedení permanentní cévky	161
Výplach močového měchýře	163
X. Podávání léků (M. Rozsypalová)	165
Podávání léků do trávicího ústrojí	165
Podávání léků konečníkem	169
Aplikace léků kůží	171
Aplikace léků do očí	174
Aplikace léků do ucha	176
Aplikace léků na nosní sliznici	177
Kloktání	178
XI. Aplikace injekcí (M. Rozsypalová)	179
Injekční stříkačky	179
Injekční jehly	181
Léky podávané ve formě injekcí	183

Nasávání léků do stříkačky	186
Obecné pokyny pro aplikaci injekcí	189
Intrakutánní injekce	191
Subkutánní injekce	191
Intramuskulární injekce	193
Intravenózní injekce	198
XII. Aplikace léků do dýchacích cest (M. Rozsypalová)	201
Inhalace	201
Druhy inhalačních přístrojů	202
Inhalace u dětí	206
Užití kyslíku v léčbě	206
Přívod kyslíku	207
Způsoby aplikace kyslíku	210
XIII. Odběr materiálu na vyšetření (M. Rozsypalová)	216
Odběr krve	216
Sedimentace červených krvinek	217
Odběr žaludečního obsahu	220
Jednorázový odběr žaludečního obsahu	221
Výplach žaludku	222
Pořadové čerpání žaludeční šťávy	223
Vyšetřování žaludeční šťávy bez sondy — gastrotest	227
Získání obsahu dvanáctníku	228
Jednorázové čerpání duodenální šťávy	229
Funkce žlučníku a žlučových cest	230
Vyšetření zevně sekretorické činnosti pankreatu	232
XIV. Infúze a transfúze (M. Rozsypalová)	233
Infúze	233
Účel infúze	233
Druhy infúzních roztoků	234
Aplikace infúze	236
Přetlaková infúze	239
Transfúze	240
Přehled nejčastěji užívaných transfúzních přípravků	240
Objednávání krevní konzervy	241
Aplikace transfúze	243
Kontrolní zkoušky vhodnosti — kompatibility krve	244
Posttransfúzní reakce a poskytnutí první pomoci	245
Aplikace plazmy	247
XV. Příprava a asistence sestry u menších chirurgických zákroků (O. Ošlejšková)	251
Základní chirurgické nástroje	251
Šicí materiál	257
Drény	259
Příprava chirurgického materiálu ke sterilizaci	262
Mytí a oblékání k operaci	263
Příprava základních pomůcek k menším chirurgickým zá- krokům	267
Převazy	269
Ošetření nemocných s kolostomií	273

XVI. Péče o kojence a batolata (A. Kneidlová)	276
Koupel kojence	276
Oblékání, zabalování a přebalování kojence	283
Denní péče o batole	284
Vážení a měření	285
Měření tělesné teploty u kojence a batolety	286
Příprava kojenecké stravy	287
Krmení kojence	291
Podávání léků kojencům a batolatům	294
Odběr moči kojencům a batolatům	296
XVII. Výchovné zaměstnání dětí (A. Kneidlová)	299
Hra a rozdělení her	299
Metodika některých dětských her	302
Škádlivky	302
Situační hříčky	302
Hry napodobivé	303
Hry konstruktivní	305
Výtvarná výchova	306
Práce s papírem	306
Pohybová výchova	307
Výchovné zaměstnání zaměřené na rozvoj řeči	308
XVIII. Punkce (O. Ošlejšková, M. Rozsypalová)	311
Druh punkcí	311
Obecná příprava společná pro většinu punkcí	312
Punkční jehly	313
Hrudní punkce	314
Břišní punkce	318
Lumbální punkce	321
Sternální punkce	324
XIX. Léčebná rehabilitace (E. Haladová)	327
Kondiční a dechová cvičení	328
Polohování	329
Nácvik sedu, stoje, chůze	338
Nácvik sebeobsluhy	341
Zaměstnání větších dětí a dospělých nemocných	344
Poruchy sdělovacího — komunikačního procesu	345
XX. Péče o ženu (E. Gregušová, M. Rozsypalová)	347
Gynekologické vyšetření	347
Některé výkony prováděné na gynekologickém oddělení	352
Příprava ke kyretáži a péče o ženu po zákroku	356
Příprava k porodu	358
První pomoc při překotném porodu	361
XXI. Péče o novorozence (A. Kneidlová)	363
První ošetření novorozence	363
Ošetření pupečníku	364
Ošetření novorozence na boxu	364

Ošetření novorozence na novorozeneckém úseku	367
Příprava matky a dítěte ke kojení	368
Koupel a přebalování novorozence	370
Obrazová příloha	371